

Raport referencyjny do modułu/przedmiotu:

Style życia w perspektywie zrównoważonego rozwoju

Opracowała:
dr hab. Małgorzata Suchacka

Katowice 2015

UNIwersytet ŚLĄSKI w Katowicach
ul. Bankowa 12, 40-007 Katowice
www.us.edu.pl

POLITECHNIKA ŚLĄSKA, Wydział Elektryczny
ul. Bolesława Krzywoustego 2, 44-100 Gliwice
www.elekr.polsl.pl

Wstęp

Całościowe podejście do zagadnienia społeczeństwa prosumenckiego wiąże się z głęboką świadomością zachodzących w nim zjawisk i procesów. Zrównoważony rozwój narzuca określony sposób myślenia o swoim życiu i poczucie odpowiedzialności za przyszłe pokolenia. Świadomie dokonywane na tej podstawie wybory kształtują w konsekwencji określone style życia, które pomagają osiągnąć zamierzone cele.

Treść merytoryczna.

Analiza stylów życia w perspektywie zrównoważonego rozwoju wiąże się z całym zestawem pojęć funkcjonujących w naukach społecznych, które ściśle korespondują z pojęciem konsumpcji zrównoważonej, określonymi zachowaniami ekologicznymi ze strony konsumentów oraz kształtowaniem przestrzeni wpływającej ostatecznie na jakość życia. Społeczny wymiar funkcjonowania społeczeństwa prosumenckiego wymaga od jego świadomych twórców znajomości podstawowych pojęć związanych także z rozwojem społecznym, i najważniejszymi jego ujęciami. Na omawianym kursie analizowane będą zagadnienia związane przede wszystkim z różnorodną gamą stylów życia, które mieszczą się w ramach zrównoważonego podejścia do rozwoju społecznego. Warte uwagi będą związki pomiędzy zachowaniami proekologicznymi i konsumpcją zrównoważoną. Podstawowym założeniem całego kursu jest jednak przede wszystkim pogłębienie w tym zakresie świadomości kreatorów takiego społeczeństwa jako jego odpowiedzialnych twórców i głównych decydentów.

Student w trakcie zajęć będzie miał szansę zapoznać się z podstawowymi teoriami i głównymi założeniami koncepcji zrównoważonego rozwoju z wyraźnym uwzględnieniem stylów życia i podstaw ich tworzenia. Szczególnie warte uwagi będą realizowane praktyki społeczne i wzory kulturowe dotyczące sposobów zachowania rodzącej się grupy świadomych prosumenckich. Będą one analizowane biorąc pod uwagę lokalny, regionalny i globalny wymiar życia społecznego, a także z uwzględnieniem odmienności płci. Poruszane będą zagadnienia zmian przestrzeni publicznej, roli jednostki i wspólnot wybierających zrównoważony styl życia, społecznych aspektów rynku idei, usług i produktów powiązanych z koncepcją pro-środowiskowo zorientowanej ekonomii i konsumpcji. Prowadzone dyskusje w ramach zajęć konwersatoryjnych dotyczyć będą także jakości życia oraz społecznych efektów kształtowania ładu ekologiczno – gospodarczego. Rozpatrywanie szerokiej perspektywy tematów pozwoli na wzbogacenie wachlarza działań decydentów i osób uprawnionych, promujących i kształtujących społeczeństwo prosumenckie.

Student podejmując się kursu z zakresu stylów życia w perspektywie zrównoważonego rozwoju powinien znać i rozumieć podstawowe pojęcia z zakresu nauk społecznych. Wielowymiarowość życia społecznego powinna być jednym z jego żywotnych zainteresowań. Student powinien mieć świadomość istnienia sporów teoretycznych i metodologicznych prowadzonych we współczesnych naukach społecznych, posiadać

elementarną wiedzę o społeczeństwie, jego zróżnicowaniu i rozwoju w ujęciu historycznym, dylematach moralnych i etycznych funkcjonowania różnych grup. Otwarta postawa i podstawowe wiadomości z tego zakresu będą fundamentem do pogłębiania zainteresowań związanych z aktywnym kreowaniem społeczeństwa prosumenckiego w ramach określonych stylów życia, które są jego wyróżnikami.

Uwzględniając cele merytoryczne kursu szczegółowe tematy spotkań będą odnosić się do następujących zagadnień:

1. Pojęcie rozwoju społecznego – podstawowe teorie i główne założenia w kontekście stylu życia i rozwoju zrównoważonego
2. Realizacja praktyk społecznych i wzorów kulturowych w kontekście kształtowania stylu życia - podstawowe pojęcia
3. Przejawy zrównoważonego rozwoju na różnych poziomach życia społecznego - wymiar lokalny, regionalny, globalny – wokół dyskursu socjo-politycznego.
4. Jakość życia oraz społeczne efekty kształtowania ładu ekologiczno - gospodarczego
5. Płeć a wybory stylów życia bliskich zrównoważonemu rozwojowi
6. Regionalne uwarunkowania rozwoju, a styl życia grup społecznych
7. Zmiany przestrzeni publicznej, a rola jednostki i wspólnot wybierających zrównoważony styl życia
8. Społeczne aspekty rynku idei, usług i produktów powiązanych z koncepcją prośrodowiskowo zorientowanej ekonomii i konsumpcji.

Opis uzyskanych kompetencji w ramach przedmiotu

Studenci po ukończeniu kursu z zakresu stylów życia w perspektywie zrównoważonego rozwoju uzyskają perspektywę różnorodnych stylów życia, jakie tworzą się na podstawie założeń zrównoważonej konsumpcji. Znając związek różnorodnych uwarunkowań społeczno-kulturowych, historycznych, filozoficznych z funkcjonowaniem współczesnych struktur i instytucji społecznych będą potrafili określić zasady i etapy procesów tworzenia społeczeństwa prosumenckiego.

Dzięki zdobytej wiedzy na temat wybranych teorii rozwoju społecznego, a w szczególności teorii rozwoju zrównoważonego, student będzie umiał określić cechy charakterystyczne wiodących grup społecznych oraz struktur kreujących trendy społeczne i określone style życia będące wzorem dla określonych środowisk. Posługując się zdobytą wiedzą studenci będą potrafili interpretować zachodzące procesy kształtowania stylów życia. W ramach prowadzonych zajęć student uzyska świadomość na temat istotnych przyczyn, przebiegu, skali i konsekwencji przemian najważniejszych struktur i instytucji społecznych, wpływających ostatecznie na style życia. Udział w zajęciach pozwoli na pogłębienie wiedzy w zakresie koncepcji społeczeństwa prosumenckiego i podstaw konkurencyjności oraz świadomości w zakresie różnorodnych powiązań o charakterze społecznym.

Po zrealizowaniu przedmiotu student będzie potrafił wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu nauk społecznych do analizowania i interpretowania procesów, zjawisk

i problemów społecznych związanych ze stylem życia w społeczeństwie zrównoważonego rozwoju. Będzie posiadał umiejętność dokonywania obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych w odniesieniu do założeń rozwoju zrównoważonego oraz społeczeństwa prosumenckiego. Student będzie przygotowany do opracowania pisemnych prezentacji na tematy dotyczące wybranych stylów życia z zastosowaniem koncepcji rozwoju zrównoważonego.

Szereg kompetencji społecznych uzyskanych przez słuchaczy kursu pozwoli im na aktywne uczestnictwo w grupach, organizacjach i instytucjach społecznych promujących style życia zgodne z koncepcją zrównoważonego rozwoju. Uzyskana głęboka świadomość w zakresie problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z odmiennymi stylami życia pozwoli im na poszukiwanie optymalnych rozwiązań, pobudzanie kreatywności, i przedsiębiorczości, inspirowanie zmian społecznych, budowanie postaw prospołecznych i etycznych w oparciu o swoją wiedzę teoretyczną i posiadane umiejętności.

Literatura

1. Jutvik G., Liepina I.: Edukacja ku zmianie: Podręcznik edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju. Program Uniwersytet Bałtycki, 2008
2. „Handel wewnętrzny”, Pismo Środowiska Badaczy Problemów Rynku lipiec-sierpień 2012, tom Trendy i wyzwania zrównoważonego rozwoju w XXI wieku, Szczecin 2012,
3. Kronenberg J., Bergier T.: Wyzwania zrównoważonego rozwoju w Polsce. Fundacja Sendzimira, Kraków 2010,
4. J. Kronenberg J.: Zrównoważony rozwój a powiązanie z miejscem i lokalną społecznością — Dwór w Tomaszowicach., Zrównoważony Rozwój — Zastosowania nr 2, 2011, 52–65, Uniwersytet Łódzki 2011
5. Augustyn A.: Idea Cittaslow jako koncepcja zrównoważonego rozwoju małych miast. Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego, XXV, Ostrołęka 2011
6. „Handel wewnętrzny”, Pismo Środowiska Badaczy Problemów Rynku, Vol. 6, Trendy i wyzwania zrównoważonego rozwoju w XXI wieku, tom 2, Szczecin 2013,